

Uutta vauhtia yhdenvertaisuuteen Suomessa

Valtioneuvoston toimenpideohjelma rasismin torjumiseksi ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi

Toimenpidelistaus

Yhteiskunnallinen ilmapiiri ja keskustelu, tietoisuuden kasvattaminen, hyvät väestösuhteet

	Tiedonannon kirjaus	Toimenpide	Vastuutaho	Aikataulu	Resurssit
1	Pääministerin alaisuuteen valtioneuvoston kansliaan kootaan syrjinnän vastaista osaamista. Tavoitteena on yhdenvertaisuutta edistävien viranomaisten ja muiden toimijoiden yhteistyön ja koordinoinnin tehostaminen. Yhdenvertaisuutta ja rasmia koskevaa tietopohjaa parannetaan.	Toimenpideohjelman toimeenpanon koordinaatio, seuranta ja raportointi, sekä VNK:lle vastuutettujen toimien suunnittelu ja toteutus.	VNK	koko hallituskausi	Tiedonannon määräraha: 900 000€
		Järjestetään sidosryhmätilaisuuksia läpi hallituskauden yhdessä eri toimijoiden kanssa. Kohderyhminä esim. kunnat, seurakunnat, valtionhallinto, kansalaisjärjestöt, etnisten suhteiden neuvottelukunnat, romaniasiain neuvottelukunnat.	VNK, muut ministeriöt	koko hallituskausi	Virkatyö osana tiedonannon määrärahaa.
		Järjestetään Hyvin suunniteltu EU-hankkeen yhdenvertaisuustapahtuma, joka kokoaa yhteen esimerkiksi työ- ja kulttuurielämän ja kansalaisyhteisön toimijoita sekä viranomaisia. Tapahtuman tavoitteena on lisätä tietoisuutta verkostoitumisen ja vuoropuhelun kautta.	OM, VNK, OKM	2024	50 000€, OM (EU-rahoitus) Tiedonannon määräraha: 15 000€
		Selvitykset, tutkimuskoosteet ym. tiedontuotanto yhdenvertaisuustiedonannon tueksi: <ul style="list-style-type: none">Vuonna 2024 tutkimus viranomaiskäyttöön ulkomaalaistaustaisten turvallisuuden ja osallisuuden	VNK	2024-2027	Tiedonannon määräraha: 190 000€

	<p>kokemuksista yhteistyössä sisäministeriön kanssa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • VNK:n ja Tilastokeskuksen toteuttaman Kansalaispulssin hyödyntäminen koko väestön näkemysten keräämiseksi. • Vuonna 2025 selvitetään eri uskontokuntiin kuuluvien määrää Suomessa ja kokemuksia yhdenvertaisuudesta Suomessa. • Vuonna 2026-2027 toteutetaan tutkimus yhdenvertaisuuden edistämisen toimista ja niiden yhteiskunnallisesta vaikuttavuudesta. 			
	Asetetaan valtioneuvoston syrjinnän seurannan asiantuntijaryhmä analysoimaan syrjintää koskevaa tutkimustietoa tiedonannon tavoitteiden tukemiseksi.	VNK, OM	2024-2027	Tiedonannon määräraha: 5000€ OM 30 000€/vuosi
	Julkaistaan valtioneuvoston perus- ja ihmisoikeuksien toteutumisen seurantaan tukeva verkkosivusto www.perusoikeusseuranta.fi ja tuotetaan verkkosivun sisältöjen perusteella analyysiraportteja tiedonannon tavoitteiden tukemiseksi.	VNK, OM	2024-2027	OM, perus- ja ihmisoikeus-toimintaohjelman budjetti (100 000€)
	Järjestetään dialogien sarja, jonka tavoitteena on lisätä vuoropuhelua koko väestön keskuudessa rasismista ja sen vaikutuksista.	VNK	2024-2027	Virkatyö osana tiedonannon määrärahaa
	Tuetaan Kuutoskaupunkien verkostoitumista ja osaamista yhdenvertaisuusasioissa, sekä levitetään verkostoyhteistyössä tunnistettuja oppeja laajemmalle kuntakentälle (kansallinen seminaari, viestintä).	VNK, Kuntaliitto, VM	2025-2026	Tiedonannon määräraha 60 000€

2	Käynnistetään vuosittainen yhteiskunnallinen pyöreän pöydän keskustelu yhdenvertaisuuden ja syrjimättömyyden edistämiseksi pääministerin johdolla.	Järjestetään pyöreän pöydän keskustelut yhdenvertaisuuden ja syrjimättömyyden edistämiseksi pääministerin johdolla; vuosittain valittava teema. Vuosi 2024: Yhdenvertainen ja turvallinen arki monimuotoistuvassa Suomessa, erityisfokus työelämä.	VNK	2024-2027	Tiedonannon määräraha: 20 000€/ vuosi
3	Valtioneuvoston kanslian johdolla käynnistetään rasismivastainen kampanja. Kampanja toteutetaan yhdessä työmarkkinajärjestöjen, urheilu-, kulttuuri- ja kansalaisjärjestöjen kanssa.	Toteutetaan rasismivastainen haastekampanja, jonka puitteissa haastetaan laajasti yhteiskunnan eri osa-alueiden toimijoita mukaan konkreettisiin toimiin rasismivastaisuuden edistämiseksi.	VNK	2024-2027	Tiedonannon määräraha: 120 000 €
4	Etnisten suhteiden neuvottelukunnan (ETNO) sekä alue-etnojen työtä vahvistetaan hyvien väestösuhteiden edistämisen osalta.	Osa alueellisen ETNO:n toiminnan ja rakenteen kehittämiseksi suoritetaan arviointi näiden toiminnasta (nykytilanne, tulevaisuus), toimintaympäristö, tarkoitus, tehtävät, organisoituminen ja resurssit.	OM/ETNO	2024	OM tutkimusmääräraha 14 400€
		Osaksi etnisten suhteiden neuvottelukunnan, ja alueellisten neuvottelukuntien, toiminnan kehittämiseksi, jatketaan dialogitoimintaa nuorten kohtaamasta rasismista ja häirinnästä. Dialogit järjestetään eri puolilla Suomea kahdessa muodossa: päättäjänuorten tilaisuuksia ja uudet nuorten dialogit.	OM/ETNO	2024-2027	Tiedonannon määräraha: 50 000€/vuosi
		Edistetään hyvien väestösuhteiden työtä alueilla yhteistyössä Alue-ETNO:jen kanssa hyödyntämällä Hyvien väestösuhteiden jatkohankkeen puitteissa laadittujen alueellisten toimintasuunnitelmien toimeenpanoa.	VNK, OM	2024-2025	ETNO:n määräraha 70 000€
		Kehitetään väestösuhteita vahvistavaa yhteisöllistä työskentelyä	OM, OKM	2025-2027	OM, EU-rahoitus

		museoalalla. Valmistellaan kehittämishanke OM:n ja Kansallismuseon kanssa.			(omarahoitusosuus hankehakemukseen 10 000€-20 000€)
5	Vuoropuhelua kansalaisjärjestöjen kanssa vahvistetaan. Hallitusohjelman mukaisesti hallitus valmistelee kansalaisjärjestöstrategian ja sen toimeenpanosuunnitelman.	Järjestetään vuosittainen järjestöfoorumi toimenpideohjelman ja tiedonannon toimeenpanon teemoista ja arvioinnista.	VNK	vuosittain 2024-2026	5000€ per vuosi
		Tuetaan yhdenvertaisuutta edistävien järjestöjen toimintaedellytyksiä kansalaisjärjestöstrategian toimenpiteillä.	OM	2025-2027	OM, virkatyönä
		Järjestetään valtionavustushaku, jonka tavoitteena on edistää etnisiä vähemmistöjä edustavien kansalaisjärjestöjen osallisuutta rasminvastaisessa työssä.	OKM, VNK, muut ministeriöt	2025-2026	Tiedonannon määräraha 240 000€
6	Hallitus torjuu tehokkaasti toimintatapoja, joilla kiihotetaan syrjintään, vainoon, vihaan tai väkivaltaan yksilöä tai ryhmää vastaan etnisen alkuperän, kansallisuuden, uskonnon, tai muun vastaavan tunnusmerkin perusteella.	Asetetaan hyvän keskustelukulttuurin koordinaatioverkosto.	OM, SM, LVM, Poha, Polamk, Tivi, syyttäjä, KAVI, YVV	2024-2026	Tiedonannon määräraha 75 000€
		Pilottihanke paikallistason rasmin vastaisten neuvontapalveluiden kehittämisestä yhteistyössä kuntien ja kansalaisjärjestöjen kanssa. Hanke tuo yhteen toimijoita, jotka työskentelevät asian parissa ja luo synergiaa ja uusia toimintatapoja.	VNK, ministeriöt	2024-2027	Tiedonannon määräraha 20 000€ sekä virkatyö osana tiedonannon määrärahaa.
7	Hallitusohjelman mukaisesti tunnistetaan ja torjutaan kunniaan liittyvää väkivaltaa.	Koulutetaan ammattilaisia ja lisätään tietoisuutta kunniaan liittyvän väkivallan ehkäisystä. Parannetaan ilmiön tunnistamista ja siihen puuttumista. Lisätään yhteistyötä yhteisöjen kanssa ja vahvistetaan Etnisten suhteiden neuvottelukunnan roolia tietoisuuden lisäämisessä. Lisäksi pyritään vahvistamaan tietopohjaa ilmiöstä.	TEM, OM, ETNO:t, STM	2024-2027	TEM, muu rahoitus OM/ETNO, virkatyönä

		Selvitetään tarvetta pakottavan kontrollin kriminalisoimista hallitusohjelman mukaisesti.	OM	2025	OM, HO-resurssit.
8	Virkamiesten, tuomareiden ja muiden julkisten toimijoiden systemaattista häirintää ja vainoamista ehkäistään ja varmistetaan riittävä tuki sitä kokeneille. Tämä voi käsittää esimerkiksi työnantajan toimia, jos häirintä ja vaino kohdistuu henkilön viran tai toimen perusteella.	Valmisteilla olevaan uhripoliittiseen toimenpideohjelmaan sisällytetään ehdotus tukitoimista järjestelmällisen häirinnän uhreille.	OM, valtion työnantajavirastot	2024-2026	Virkatyö
9	Vahvistetaan poliisin ennalta estävää työtä sekä kehitetään nykyistä moniammatillista Ankkuritoimintaa yhä kattavammaksi ja toimivammaksi. Nuoriso- ja jengirikollisuuden vähentämiseksi hallitus toteuttaa jatkotyössä täsmentyviä toimenpiteitä. Työ vaatii moniammatillista osaamista.	Toteutetaan Ankkuri-toimijoiden valtakunnallinen jatkokoulutus.	SM, POLAMK	2025	Tiedonannon määräraha 150 000€

Kasvatus ja koulutusjärjestelmä sekä kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikka

	Tiedonannon kirjaus	Toimenpide	Vastuutaho	Aikataulu	Resurssit
10	Osana poikkihallinnollista tasa-arvo-ohjelmaa käynnistetään koko koulutusjärjestelmän kattava tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden	Suunnitellaan ja toteutetaan koko koulutusjärjestelmän kattava kehittämisohjelma, jonka tavoitteena on tukea ja seurata yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmien laatimista ja vaikuttavuutta.	OKM	2024-2027	Tiedonannon määräraha 480 000€

	kehittämishjelma 2024–2025. Ohjelmalla tuetaan oppilaitosten nykyisten yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmien käytännön jalkauttamista ja toimeenpanoa varhaiskasvatuksen ja oppilaitosten arjessa.				
11	Hallitusohjelman mukaisesti nostetaan maahanmuuttajataustaisten lasten osallistumisastetta varhaiskasvatukseen, sillä se tukee koko perheen kotoutumista ja kielenoppimista. Vakiinnutetaan varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa käytettävä tasa-arvorahoituksen määrärahataso.	Selvitys varhaiskasvatuksen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmien tueksi ja tietopohjan kartuttamiseksi.	VNK, OKM	2024-2025	STM/ Lapsistrategia 50 000€
12	Hallitus vahvistaa yhdenvertaisuutta, syrjimättömyyttä ja tasa-arvoa sekä ihmisoikeuksien toteutumista liikunnan, urheilun, kulttuurin ja nuorisoalan toimilla. Hallitus painottaa maahanmuuttajataustaisten, vammaisten ja muiden vähemmistössä olevien nuorten saamista mukaan toimintaan. Hallitusohjelman mukaisesti vakinaistetaan ja	Tarkennetaan liikuntaa edistävien järjestöjen valtionavustamisen vastuullisuuskriteereitä (yhtenä sukupuolten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus), arvioidaan järjestöjen vastuullisuustoiminta ja jatketaan arvioinnin huomiointia valtionavustusten määrän harkinnassa (15 %).	OKM	2024 (arviointi), 2024 – 2027 (määrän harkinta)	OKM
		Vakiinnutetaan ja laajennetaan Et ole yksin -toiminta (hallitusohjelman ja valtioneuvoston tiedonannon 8/2023 mukaisesti).	OKM	2024 -2027	Tiedonannon määräraha 900 000€
		Tuetaan liikuntaa edistävien järjestöjen yhteiskuntavastuuhankkeita erityisavustuksin.	OKM	2024 -2027	OKM

laajennetaan Et ole yksin -toiminta.	Vahvistetaan nuorisoalan yhdenvertaisuusosaamista osana valtakunnallisen nuorisotyön ja –politiikan ohjelman ja osaamiskeskusten toimeenpanoa.	OKM	2024 -2027	OKM
	Jatketaan taiteen ja kulttuurin alan eettisen ohjeistuksen toimeenpanoa ja kehittämistä.	OKM/järjestöt	2024 -2027	OKM
	Sovitaan kulttuurisen moninaisuuden ja yhdenvertaisuuden painopisteistä, käytännön toimenpiteistä ja niiden seurannasta tulossopimuskaudella 2024-2027.	OKM, virastot	koko hallituskausi	OKM
	Kehitetään vastuullista toimintaa tukevia kriteerejä, joilla edistetään ja seurataan hyvän hallinnon, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja kulttuurisen moninaisuuden sekä kestävä kehityksen toteutumista yhteisöjen toiminnassa osana valtionavustustoimintaa.	OKM, järjestöt	koko hallituskausi	OKM
	Hyödynnetään kulttuurista moninaisuutta ja kestävä kehitystä edistävän dialogikortti-työkalun tarjoamat mahdollisuudet edistää yhdenvertaisuutta koulutustilaisuuksissa sekä käytännön työelämän kehittämisessä.	OKM, Taike, järjestöt	koko hallituskausi	OKM
	Harrastamisen Suomen mallin – kehittämishankkeiden kautta kehitetään harrastusten ohjaajien ja valmentajien pedagogista osaamista mm. yhdenvertaisuudessa ja syrjimättömyydessä. Lisäksi rahoitettavien hankkeiden kautta edistetään lasten ja nuorten yhdenvertaisia harrastamismahdollisuuksia.	OKM/järjestöt/kunnat/Taideyliopisto	koko hallituskausi	OKM

		Toteutetaan kansallisen luonnon virkistyskäytön strategian mukaiset toimenpiteet, jotka mahdollistavat lähiluonnossa liikkumisen yhdenvertaisesti ja esteettömästi kaikille	YM, STM, OKM, MH jne.	2023-2030	YM
--	--	---	-----------------------	-----------	----

4.3. Työelämän yhdenvertaisuus ja syrjimättömyys

	Tiedonannon kirjaus	Toimenpide	Vastuutaho	Aikataulu	Resurssit
13	Edistetään työelämän syrjimättömyyttä, monimuotoisuutta ja yhdenvertaisia mahdollisuuksia yhdessä työmarkkinajärjestöjen kanssa. Vahvistetaan mahdollisuuksien tasa-arvoa. Yrityspalveluihin muun muassa sisällytetään rekrytointisyrjintää torjuvia ja monimuotoisuusjohtamista kehittäviä palveluita.	Työelämän syrjimättömyyttä, monimuotoisuutta ja yhdenvertaisia mahdollisuuksia edistetään TEM:n asettamassa työryhmässä vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien työllistymiseksi ja työelämäosallisuuden lisäämiseksi. Työryhmän tehtävänä on valmistella toimintaohjelma vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien ryhmien työelämään osallistumisen lisäämiseksi ja seurata ohjelman toteutusta.	TEM	1.3.2024-31.3.2027	Valmistelu virkatyönä
		IMAGO-valmennus (IMAGO - TE-palvelut) on Suomessa toimiville pienille ja keskisuurille yrityksille suunnattu palvelu, joka auttaa yrityksiä parantamaan liiketoimintaansa kehittämällä työnhakijoita kiinnostavaa työnantajamielikuvaa, monimuotoista rekrytointia, monimuotoisen henkilöstön perehdytystä ja sellaista yrityskulttuuria, jossa jokainen työntekijä voi viihtyä ja onnistua työssään.	TEM Pirkanmaan TE-toimisto	2024-2025	TEM 2024, Tiedonannon määräraha 2025: 350 000€
		Osana TE-toimistoista kunnille siirtyville asiantuntijoille toteutettavaa koulutussarjaa toteutetaan koulutusosio yhdenvertaisuudesta ja monimuotoisuudesta työelämässä. Koulutusosio pitää sisällään sisältöjä mm. syrjimättömyydestä työnvälityksessä, monimuotoisuuden edistämisestä työpaikoilla sekä monikulttuurisuuden huomioimisesta rekrytoinneissa.	TEM, KEHA-keskus, OM	2025-2026	Tiedonannon määräraha, enintään 50 000€

		Toteutetaan/rahoitetaan alueellinen pilottihanke, jonka avulla tuetaan korkeasti koulutettujen maahanmuuttajien pääsyä työharjoitteluihin, osaamistaan vastaaviin tehtäviin sekä yleistä urakehitystä. Hankkeen toteuttajina voivat olla esim. työllisyysviranomaiset, korkeakoulu tai/ja järjestötoimijat.	TEM, OKM	2025-2026	Tiedonannon määräraha 330 000€
14	Edistetään maahanmuuttajanaisten siirtymistä työmarkkinoille toimenpiteillä, jotka vähentävät työelämän ja uraohjauksen sukupuoli- ja etnisiä stereotyyppioita sekä jotka edistävät tasa-arvoa perheissä.	Maahanmuuttajanaisten työmarkkinoille siirtymistä edistetään hallitusohjelman mukaisesti maahanmuuttajaitien kotoutumiseen ja työllistymiseen osoitetulla viiden miljoonan euron lisäyksellä vuoden 2025 alusta lukien. Rahoitus suunnataan kunnille kotoutumista edistävän koulutuksen sekä sen aikaisen lastenhoidon järjestämiseen. Rahoituksen kohdentaminen kunnille koulutuksen lisäämiseksi edellyttää lainsäädäntömuutosta, joka on tarkoitus antaa eduskunnalle kevätkaudella 2024.	TEM	lakimuutos voimaan 1.1.2025.	TEM, 5 milj euroa vuodesta 2025
15	Parannetaan organisaatioiden mahdollisuuksia tukea syrjintää ja rasismia kohtaavien työntekijöiden työhyvinvointia muun muassa suuntaamalla heille tukea ja hyödyntämällä verkko- ja muuta koulutusta ammattilaisille.	Tehostetaan olemassa olevien koulutusmateriaalien levittämistä, mm. rasisminvastaisen kampanjan kautta. Edellisellä hallituskaudella luotiin THL:n johdolla verkkokoulutus antirasismista, joka toteutettiin EU-hankerahoituksella. Verkkokoulutuksen tavoitteena oli vähentää etnistä syrjintää ja rakenteellista rasismia tarjoamalla ammattilaisille ja opiskelijoille tietoa antirasistisesta työstä. Koulutukseen sisällytettiin myös tietoa siitä, miten ammattilaiset voivat tukea syrjintää ja rasismia koskevia työntekijöitä.	VNK, TEM, OM	koko hallituskausi	Virkatyö osana tiedonannon määrärahaa.

		https://thl.fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/verkkokoulutus-antirasismista-ammattilaisille			
--	--	---	--	--	--

Lainsäädäntö- ja selvityshankkeet

	Tiedonannon kirjaus	Toimenpide	Vastuutaho	Aikataulu	Resurssit
16	Saamelaiden totuus- ja sovintokomission työtä jatketaan hallitusohjelman mukaisesti vuoden 2025 loppuun asti. Kuurojen ja viittomakielisten komission työ toteutetaan. Hallituksen esitys saamelaiskäräjälaista annetaan hallitusohjelman mukaisesti vuoden 2023 loppuun mennessä yhteistoiminnassa Saamelaiskäräjien kanssa.	Tuetaan saamelaiden ja viittomakielisten totuus- ja sovintokomission työtä mm. tukemalla tulosten jalkauttamista (viestintä ja tapahtumat).	VNK, OM	2026	Virkatyö ja tiedonannon määräraha.
		Oikeusministeriö on valmistellut hallituksen esityksen uudistetusta saamelaiskäräjälaista kansliapäällikkö Timosen toimikunnan työn pohjalta yhteistoiminnassa Saamelaiskäräjien kanssa. Hallitus antoi esityksen saamelaiskäräjälain muutoksiksi eduskunnalle 14.12.2023.	OM	2024	Virkatyö.
17	Hallitusohjelman mukaisesti työntekijöiden hyväksikäytön estämiseksi kiristetään merkittävästi väärinkäytöksistä määrättäviä rangaistuksia ja tehostetaan valvontaa.	Käynnissä virkatyönä (TEM&STM).	TEM, STM, OM	koko hallituskausi	Virkatyö
18	Ehkäistään vihatekoja juutalaisia, muslimeja, kristittyjä ja muita uskontoryhmiä kohtaan. Kriminalisoidaan holokaustin kielto. Vainojen uhrien muistopäivää ryhdytään viettämään kansainvälisen käytännön mukaisesti. Selvitetään mahdollisuudet ainakin natsismin ja kommunismin symbolien	Selvitetään eri uskontokuntiin kuuluvien määrää Suomessa ja kokemuksia yhdenvertaisuudesta Suomessa.	OM, OKM	2025	Tiedonannon määräraha 30 000€
		Lisätään uskonnollisiin vähemmistöihin kuuluvien ihmisten tietoisuutta syrjintään ja viharikoksiin liittyvistä oikeussuojakeinoista.	OM	2025-2026	Tiedonannon määräraha 100 000€
		Muutetaan vainojen uhrien muistopäivän nimi kansainvälisen käytännön mukaisesti holokaustin uhrien muistopäiväksi.	VNK	2024	Virkatyö osana tiedonannon määrärahaa.
		Selvennetään holokaustin kiellon kriminalisointi rikoslaisissa.	OM	2024	Virkatyönä.

käyttämisen kriminalisointiin kun niitä käytetään aatteiden edistämistä tavoitellen.	Toteutetaan oikeudellinen selvitys natsismin ja kommunismin symbolien käyttämisen kriminalisoinnista.	OM	2024-2027	Tiedonannon määräraha 25 000€
	Torjutaan antisemitistisiä asenteita eri politiikanalueiden keinoin, kuten koulutus, kotouttaminen, turvallisuus jne.	kaikki ministeriöt	2025-2027	Virkatyönä.
	Yhteistyössä Suomen IHRA-valtuuskunnan kanssa etsitään keinoja lisätä keskeisten viranomaisten tietoisuutta IHRA:n antisemitismimääritelmästä.	OM, UM, VNK	2024-2025	Virkatyönä.
	Myönnetään valtionavustuksia Suomen juutalaisten seurakuntien turvallisuuden edistämiseksi.	VNK	2024-2027	Tiedonannon määräraha 400 000€/vuosi.
	Käynnistetään ministeriöiden välinen uskontoasioiden verkosto, jonka tarkoituksena on tiedonvaihto ja koordinaatio uskonnolliseen yhdenvertaisuuteen ja uskonnonvapauteen liittyen.	OKM, VNK, muut ministeriöt	2024-2027	Virkatyönä.
	Tuetaan paikallisen tason uskonnollista yhdenvertaisuutta, uskonnonvapautta sekä uskontojen välistä vuoropuhelua.	OKM, VNK	2026	Tiedonannon määräraha 60 000€

Valtioneuvoston ja hallinnon omat toimet

		Toimenpide	Vastuutaho	Aikataulu	Resurssit
19	Hallitus käsittelee vuosittain kansainvälisten ihmisoikeusvalvontaelinten Suomelle antamat ratkaisut, päätelmät ja suositukset ja päättää toimenpiteistä.	Konseptoidaan käsittelyn malli ja toteutustapa (ml. viestintä ja jatkotoimet), toteutetaan ensimmäinen kierros	VNK, UM	2024	Virkatyönä osana tiedonannon määrärahaa.
		Järjestetään vuosittaiset käsittelyt ja viestitään niistä.	VNK, UM	2025-2026	Virkatyö osana tiedonannon määrärahaa.
20	Kansainvälisissä yhteyksissä Suomi jatkaa pitkän aikavälin ihmisoikeuspoliittista linjaansa mm. naisten, tyttöjen, vammaisten henkilöiden, alkuperäiskansojen ja sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöjen sekä muiden erityisen haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden oikeuksien edistämiseksi ja puolustamiseksi. Myös EU:ssa Suomi jatkaa edellä mainitun linjansa mukaisesti edelleen sukupuolten tasa-arvon ml. itsemääräämisoikeuden (SRHR) ja seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjä koskevien asioiden edistämistä.	Tuotetaan koulutus- ja taustamateriaali kv- ja EU-asioissa toimivien virkahenkilöiden käyttöön Suomen ihmisoikeuspoliittisesta linjasta, ja viestitään siitä sisäisen viestinnän keinoin.	STM, UM, VNK, muut ministeriöt	2024-2026	Virkatyö.
21	Vahvistetaan opetusalan sekä hyvinvointialan henkilöstön yhdenvertaisuutta,	Toimeenpannaan toimenpiteen 10 ja käynnissä olevien STM:n hallinnonalan hankkeiden kautta.	VNK, STM, OM, OKM	2025-2027	Virkatyönä vastuuministeriöissä.

	sukupuolten tasa-arvoa ja syrjimättömyyttä koskevaa osaamista.				
22	Hyödynnetään yhdenvertaisuus- ja tasa-arvokoulutusta poliittisen- ja virkamiesjohdon tietoisuuden lisäämiseksi. Yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa edistetään ministeriöiden tulosohejauksessa.	Laaditaan koulutussuunnitelma erilaisista koulutuskokonaisuuksista poliittiselle johdolle ja virkamiesjohdolle, ja järjestetään koulutukset suunnitelman mukaisesti vuosittain vuodesta 2025 alkaen.	VNK, OM, STM	2024-2027	Virkatyö osana tiedonannon määrärahaa.
23	Valtioneuvosto kiinnittää työnantajana erityishuomiota yhdenvertaisiin mahdollisuuksiin ja monimuotoisuuteen muun muassa rekrytoinnissa ja työpaikkailmoituksissa. Tavoitteena on luoda yhdenvertaiset edellytykset eri vähemmistöryhmiin kuuluville työnhaussa. Hallitusohjelman mukaisesti anonyymien rekrytoinnin kokeilujen tuottamaa tietoa hyödynnetään.	Ministeriöt huomioivat vuoden 2024 aikana käytävissä tulosneuvotteluissa sekä muussa tulosohejausprosessin puitteissa virastojensa kanssa tapahtuvassa yhteydenpidossa hallituksen yhdenvertaisuustiedonannon sekä valtion henkilöstöstrategian 2030 yhdenvertaisuutta koskevat sisällöt.	VM, kaikki ministeriöt	2024	Virkatyö.
		Yhdenvertaisuuden edistämistä ministeriöiden tulosohejauksessa tuetaan ja yhtenäistetään esittelemällä oikeusministeriön vuonna 2023 laatimaa tukimateriaalia sekä hallinnonalakohtaisia ohjaukikäytäntöjä ministeriöiden tulosohejaajien verkostossa.	VM, VNK, muut ministeriöt	2024-2025	Virkatyö.
		Tehostetaan olemassa olevien yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon liittyvien verkkokoulutusten hyödyntämistä ministeriöissä ja niiden hallinnonaloilla osana tulosohejausta.	VM, VNK, muut ministeriöt	2024	Virkatyö.
		Käynnistetään uudelleen valtion henkilöstöjohdon foorumin monimuotoisuustyöryhmän työ tukemaan monimuotoisuustyötä ja	VM	2024	Virkatyö.

		valtion henkilöstöstrategian toimeenpanoa virastoissa.			
		Järjestetään valtion henkilöstöjohdolle ja -asiantuntijoille koulutustilaisuus monimuotoisuudesta ja anonyymistä rekrytoinnista.	VM, VNK	2024	Virkatyö.
		Seurataan anonyymien rekrytoinnin käyttöönottoa valtion yhteisessä rekrytointijärjestelmässä. Kannustetaan kaikkia ministeriöitä testaamaan anonyymiä rekrytointia.	VM, VNK	2024-2025	Virkatyö.

Yhteenveto	
Ministeriö	Määräraha yhteensä vuosina 2024-2027
Valtioneuvoston kanslia	3 090 000 euroa
Opetus- ja kulttuuriministeriö	1 630 000 euroa
Työ- ja elinkeinoministeriö	730 000 euroa
Oikeusministeriö	400 000 euroa
Sisäministeriö	150 000 euroa